

Hoofdstuk 44

Lieve kleinkinderen,

Kennen jullie de uitdrukking: Liever blo Jan, dan do Jan?

Het oud Nederlandse woordje blo betekent bang en do betekent hier dood. In het Nederlands van vandaag zeg je: 'Beter een bange Jan, dan een dode Jan.' Nu, je kunt inderdaad beter bang, dan dood zijn.

Bang zijn. Herinneren jullie je het verhaal van die verlamde man, die na 38 jaar verlamd te zijn geweest, door Jezus werd genezen? Uit angst voor straf van de Farizeeërs gaf hij Jezus de schuld dat hij op sabbat zijn matras (bed) gedragen had. Een ander de schuld geven van iets dat je zelf verkeerd gedaan hebt....

Is dat niet heel menselijk? Hebben wij dat allemaal soms of zelfs heel vaak ook niet gedaan? Is niet goed te praten. Maar het is wel de praktijk in het leven van heel veel mensen.

In het verhaal uit de bijbel dat ik jullie vandaag ga vertellen gaat het over een blinde man, die ook nu weer op een sabbat, door Jezus genezen werd.

Ook zijn ouders werden bang voor straf van de Farizeeërs. Maar deze man, die vanaf zijn geboorte blind was geweest, liet zich door de Farizeeërs niet bang maken. Hij was geen blo Jan. Integendeel.

Een voorbeeld voor ons?.

Hoofdstuk 44 - De blinde bij de tempelpoort - Johannes 9

Nadat de Joden van plan waren geweest om Jezus met stenen dood te gooien, had hij heel snel met zijn discipelen de tempel verlaten. Een vlucht? Bij de buitenpoort aangekomen zagen ze een blinde man zitten, die zijn hand ophield om te bedelen. Hoe moest hij anders aan de kost komen?

De discipelen kenden hem wel. Elke dag zat hij op hetzelfde plekje. Ze wisten dat deze man altijd al blind was geweest. Het was erg dat je zo gehandicapt was.

Van jongs af aan hadden de discipelen van Jezus van de Schriftgeleerden geleerd om geen medelijden met dit soort gehandicapte mensen te hebben. 'God is rechtvaardig en straft mensen, die het verdiend hebben,' werd in de synagogen (kerken) en ook in de tempel geleerd. Deze man was als baby blind ter wereld gekomen en dat was verdiend!

Want het was één van beiden: zijn ouders hadden in het geheim erg veel verkeerde dingen gedaan en werden hiervoor gestraft met een blind kind of

God wist dat deze blinde man later een moordenaar zou worden en strafte hem in het voren.

Zo was het, en niet anders! Je kon God niet beschuldigen, dat hij zo'n zware straf, als blind te worden geboren, zonder reden aan een mens gaf!

Maar toen de discipelen zagen dat ook Jezus was blijven staan en dat hij vol medelijden naar deze blinde man keek, begonnen ze te twifelen. Zou Jezus het met de Schriftgeleerden niet eens zou zijn? Jezus was zo goed en zo barmhartig en hij vroeg nooit, wanneer hij zieke mensen beter maakte, wat voor verkeerde dingen ze gedaan hadden. *Alleen vroeg Jezus of ze in hem geloofden.*

'Meester,' vroegen ze, 'waarom is deze man blind geboren? Wordt hij gestraft voor zijn eigen fouten of voor de fouten van zijn ouders?'

Jezus antwoordde: 'Deze blinde man heeft niets fout gedaan en zijn ouders ook niet. Maar door zijn blindheid kan Ik nu aan iedereen Gods grote werken laten zien, zodat alle mensen mogen weten, wie Ik ben. God heeft Mij naar deze wereld gestuurd. En zolang Ik op deze wereld ben, ben Ik het Licht voor de wereld.'

Na deze woorden gezegd te hebben, spuugde Jezus op de grond en maakte een beetje modder. Hij smeerde de modder op de ogen van die blinde man en zei: 'Ga je wassen in de vijver van Siloam.'

Zonder nog iets meer te zeggen wenkte Jezus zijn discipelen en ging hen voor, de stad in.

Ga je wassen in de vijver van Siloam

Bij de tempelpoort bleef de blinde man zitten, met vieze modder op zijn dode ogen. Zou hij doen wat die onbekende man tegen hem gezegd had? Naar de vijver van Siloam gaan en daar zijn gezicht wassen?

Er werd gezegd dat het water in die vijver soms wonderbaarlijke krachten had. Dat je daar genezing kon vinden. Maar gold dat ook voor blindgeborenen?

En dan die vieze modder op zijn ogen, wat betekende dat? Het was allemaal zo vreemd en onbegrijpelijk. Maar wat gaf het, dat hij alles niet begreep? Als het waar was, wat die onbekende stem tegen hem gezegd had, dan

Plotseling nam hij een besluit. Ik doe wat die man tegen mij gezegd heeft. Het geluid van voetstappen was dicht bij hem.

‘Meneer,’ vroeg hij aan een voorbijganger, ‘wie was die man die zojuist met mij stond te praten en die deze modder op mijn ogen smeerde?’

Het verbaasde hem niet dat er tegen hem gezegd werd dat die persoon een rabbi uit Nazareth was, die in de provincie Galilea grote wonderen had gedaan. Dat ze hem daarna ook vertelden dat deze rabbi Jezus het niet zo nauw nam met de sabbatsrust, dat interesseerde hem niet.

Deze Jezus zou hem de ogen openen, dat geloofde hij plotseling heel zeker en al het andere wat ze hem over Jezus vertelden, was niet belangrijk.

Hij stak zijn armen omhoog en vroeg: ‘Wie wil mij naar Siloam brengen?’

Een stevige hand pakte de blinde man bij de pols en een vriendelijke stem zei: ‘Kom maar, ik breng je er wel heen.’

Daar liepen ze. Door de straten van Jeruzalem. Ze zeiden niet veel tegen elkaar.

De blinde man dacht alleen maar aan het wonder, dat zo dadelijk zou gebeuren.

Hij kon horen, scherper en beter dan andere mensen en met zijn vingers kon hij voelen, maar nu zou hij zo dadelijk zien! Wat was dat precies? Dat wist hij niet....

Kunnen zien, dat was op zich al een wonder. Met twee ogen zag je de huizen, de straten, ja de hele stad. Met twee gezonde ogen kon je werken, je eigen brood verdienen, naar plekken gaan, waarheen je maar wilde. Het was, alsof hij opnieuw geboren zou worden.

‘Zijn we er bijna?’ vroeg hij.

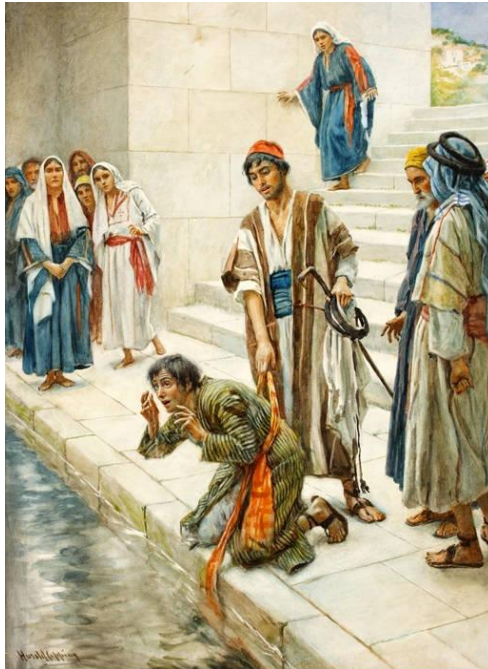
Op zijn knieën lag hij aan de kant van het water en waste de modder van zijn ogen. Zijn handen trilden van spanning. Heel langzaam deed hij zijn ogen open.... En o wonder, God van Israël, hij kon zien!

Over het spiegelende water keek hij naar de rotsen, naar de witte huizen van Jeruzalem, naar de tempel, die blonk van goud en marmer en naar de blauwe lucht boven dit alles. Alles liet hij tot zich doordringen, de vormen, de kleuren en zachtjes noemde hij de namen van alles wat hij zag. Van dingen waar hij het bestaan van wist, maar die hij nog nooit gezien had. Ineens moest hij denken aan Adam in het Paradijs, die alle dieren een naam gaf.

Wat heb ik in mijn leven veel gemist, dacht hij. Maar zulke gedachten waren niet goed. Dat was ondankbaar. Wat was dit een rijkdom! Als nu die rabbi Jezus hier was, wat zou hij hem bedanken.... Maar hij zou Jezus niet eens herkennen, wanneer hij hem op straat zou tegenkomen. Alleen zijn stem. Die vergat hij nooit van zijn leven weer!

‘Ga je wassen in de vijver van Siloam.’

Het was bij hem gegaan, net zoals in het verhaal van Naäman, die zich moest wassen in de rivier de Jordaan. En deze rabbi uit Galilea was niets minder dan Elisa. Een groot profeet moest Jezus zijn.

O wonder, God van Israël, hij kon zien!

Hoe lang had hij daar gestaan aan de rand van de vijver? Plotseling bedacht hij dat hij naar zijn vader en moeder moest gaan, om hun dit grote nieuws te vertellen. Zijn hart klopte luid in de keel toen hij de kamer van zijn ouders binnenliep.

‘Ik kan zien!’ riep hij en zijn stem klonk hees van blijdschap.

Hij zag nog hoe de oude mensen van blijde schrik hun handen omhoog staken. Zijn ogen vol liepen met tranen en zag hij even niets meer....

In een paar korte zinnen had hij alles aan zijn ouders verteld. Hoe blij en dankbaar was hij! Maar toen hij de naam van Jezus liet vallen, sloeg deze oude mensen de schrik om het hart. Deze Jezus kon niemand anders zijn dan die rabbi uit Nazareth voor wie zij in de synagoge (de kerk) gewaarschuwd waren. Ze hadden nog niets laten blijken, hun zoon was ook zo blij en dankbaar. Als dit wonder maar geen vies staartje kreeg. Met die ‘hoge heren’ van het Sanhedrin was het altijd uitkijken. In de synagoge was voorgelezen dat iedereen die durfde zeggen dat deze Jezus uit Nazareth de Christus was, verbannen zou worden uit de synagoge. En dat was niet best! Dan mocht men nooit weer in de synagoge komen. Dan werd je zelfs als lid geroyeerd en mocht je niet langer een zoon van Israël zijn. Als hun zoon zich nu maar niet versprak.... Hij kon soms zo scherp uit de hoek komen en er waren altijd wel mensen die hem gingen verklikken.

Een uurtje later stond hun zoon buiten voor hun huis druk te praten met de burenen. Er kwamen steeds meer mensen om hem heen staan. Het gaf een hele drukte in hun normaal zo stille straat.

‘Ben jij het echt waar? Jij was toch blind? Hoe komt het dat jij nu kunt zien?’

Allemaal vragen die hij dolblij met het woordje ‘ja’ kon beantwoorden.

Sommige mensen zeiden: ‘Nee, dit is niet waar. Jij bent zijn tweelingbroer, die wij nog nooit eerder gezien hebben. Waar kom jij zo gauw vandaan?’

Hij lachte. Geen wonder, dat ze hem niet herkenden. Zijn hele gezicht was van blijdschap totaal veranderd. Hij straalde....

Daar kwamen een paar Farizeeërs op alle drukte toelopen.

‘Wat is hier aan de hand?’ vroegen ze.

En nog een keer vertelde hij alles met een uitbundig blijde stem. Iedereen in de stad zou toch met hem ontzettend blij zijn!

Maar de ‘vrome mannen’ lachten niet. Zo was het dus gegaan. En weer op een sabbat.

Voor alle duidelijkheid vroegen ze nog een keer: ‘Hoe komt het dat je nu kunt zien?’

De man antwoordde: ‘Jezus deed wat modder op mijn ogen. En toen ik mij gewassen had, kon ik zien!’

‘Weet je zeker dat het vandaag is gebeurd en niet gisteren?’

‘Zeker was het vandaag. Dit is de eerste dag in mijn leven dat ik kan zien!’

De Farizeeërs schudden hun hoofd. Maar dan was dit wonder weer op een sabbat gebeurd en dat was een groot kwaad. Ze konden zich indenken dat deze man er niet aan gedacht had dat het vandaag sabbat was. Maar die Jezus, die kon het weten! Een week geleden, ook op een sabbat, had hij die verlamde man genezen. Die Jezus deed dit met opzet op een sabbat. Er zat niets anders op, deze man die blind was geweest moest mee naar de tempel, naar het Sanhedrin en daar precies vertellen hoe alles gebeurd was....

De genezende wist niet wat hij hoorde. Het lag hem op de lippen om te zeggen, dat hij niet meeding, maar hij dacht aan zijn ouders. Hij wilde niet dat zij misschien door hem in de problemen zouden komen.

Maar als deze Farizeeërs misschien zouden denken dat hij kwaad van Jezus zou spreken, dan hadden ze het mis. En waarom was het nu zo erg dat Jezus hem op een sabbat genezen had? Was hij niet lang genoeg blind geweest?

‘Waar is die man heengegaan, die jou het licht in je ogen heeft gegeven?’

‘Dat weet ik niet,’ zei hij een beetje korzelig. En ook al had hij het geweten, dan had hij het nog niet gezegd. Toen liep hij met de Farizeeërs mee naar de rechtszaal. Het was alsof er een donkere schaduw viel over deze feestelijke dag.

Wie voor het Sanhedrin, de hoogste rechtbank in Israël moest verschijnen, behoorde daar te staan met gebogen hoofd en de ogen heel deemoedig naar de grond gericht. Zo waren de voorschriften. Maar deze ‘bedelaar’ had geen deemoedig karakter en hij wist dat hij onschuldig was.

Hij stond daar, rechtop en frank en vrij keek hij de ‘hoge heren’ recht in de ogen.

‘Hoe komt het dat je nu kunt zien?’ vroeg de voorzitter van de rechtbank.

De man antwoordde: ‘Jezus deed een beetje modder op mijn ogen. En toen ik mij gewassen had kon ik zien.’

Terwijl hij verwachtte dat zijn rechters, de Farizeeërs, kwaad op hem zouden worden, hoorde hij dat de Farizeeërs onderling ruzie gingen maken.

Velen van hen waren van mening dat Jezus niet door God gestuurd kon zijn om reden dat hij zich niet aan de sabbat hield.

Maar andere Farizeeërs zeiden: ‘Een slecht mens kan toch nooit zulke wonderen doen?’

Ze waren het totaal niet eens met elkaar en de man die blind was geweest genoot in stilte. Totdat de voorzitter van de rechtbank hem vroeg: ‘En jij, wat is jouw mening over Jezus?’

Daar hoefde hij niet lang over na te denken en zonder enige aarzeling antwoordde hij: *‘Jezus is een groot profeet!’*

Terwijl de Farizeeërs onder elkaar verder ruzieden, moest hij na zo’n antwoord gegeven te hebben, maar een poosje in een ander vertrek wachten.

‘Stel je nu eens voor,’ zei één van de Farizeeërs, ‘dat dit hele wonder van deze blinde man bedrog is. Dat hij met die Jezus onder één hoedje speelt en dat hij helemaal niet blind is geweest. Dat alles in scène is gezet. Wij moeten zekerheid hebben dat dit waar is. Hoe komen wij achter de waarheid?’

‘Dat kan maar op één manier,’ antwoordde een andere Farizeeër. ‘Wij moeten zijn ouders vragen om hier te komen en zij moeten ons de waarheid vertellen.’

De oude mensen stonden gewoon te trillen voor hun strenge rechters. Hier waren ze al bang voor geweest en nu was het zover. Nu moesten ze niet te veel zeggen.

Weer nam de voorzitter van de rechtbank het woord: ‘Is dit jullie zoon? Is hij echt waar blind geboren? En hoe komt het dat hij nu kan zien?’

De ouders antwoordden: ‘Inderdaad, dit is onze zoon en hij is blind geboren. Maar we weten niet hoe het komt dat hij nu kan zien. We weten niet wie hem genezen heeft. Vraag het maar aan hemzelf. Hij is oud genoeg om zelf antwoord te geven.’

En daarmee waren de Farizeeërs weer even ver als toen ze begonnen. Er was een wonder gebeurd. Er was op de sabbat gewerkt. Er moest recht gesproken worden. Ze moesten die blinde bedelaar die weer kon zien, nog maar eens

ondervragen. Het kon natuurlijk ook zo zijn, dat die rabbi Jezus geen wonder had gedaan, maar dat deze blinde man door de kracht van het water uit de vijver Siloam weer genezen was van zijn blindheid. Als hij dat zou willen verklaren, dan was er veel gewonnen.

Voor de tweede keer stond hij voor zijn rechters. Het was hem aan te zien, dat hij tijdens het wachten er niet deemoediger op was geworden. Uitdagend stond hij te wachten op de eerste vraag.

Deze keer vroeg de voorzitter heel vriendelijk: ‘Beste man, wij hebben je ouders gehoord en het is ons duidelijk geworden dat er met u een groot wonder is gebeurd. Nu is onze vraag: Wie komt de eer toe. Is dat die man uit Nazareth of kunnen wij de eer geven aan onze Heilige God? Wij weten dat die Jezus net zoals iedereen, een zondig mens is. Hij kan het dus niet gedaan hebben. Maar dan moet God u genezen hebben door de kracht van het water in de vijver. Als u dat wilt verklaren en u geeft God de eer.... ’

De man, die blind was geweest begreep maar al te goed wat de bedoeling van deze vraag was. Maar hij dacht er niet aan om hen tegemoet te komen. De rabbi had hem genezen en niemand anders!

En koppig antwoordde hij: ‘Of die man een zondaar is weet ik niet. Maar één ding weet ik wel: eerst was ik blind en nu kan ik zien!’

Het was duidelijk. Deze man wilde niet meewerken. Direct sloeg te stemming om. Heel streng vroeg de voorzitter: ‘Maar zeg me dan, wat heeft hij precies gedaan? Hoe heeft hij jou genezen?’

Maar ook bij de blindgeborene was het geduld op. Hij kon het niet uitstaan, de manier waarop ze over rabbi Jezus spraken. Hoe negatiever ze over Jezus spraken, des te groter werd zijn liefde en dankbaarheid voor Jezus.

En scherp en ook een beetje spottend antwoordde hij: ‘Dat heb ik jullie al verteld, maar jullie luisterden niet. Waarom willen jullie het nog een keer horen? *Willen jullie misschien ook leerlingen van Jezus worden?*’

Het werd een heftig tumult in de rechtszaal. Ze sprongen overeind en begonnen hevig de man uit te schelden.

‘Jij bent een leerling van die verleider’, hoonden ze, ‘maar wij zijn leerlingen van Mozes. Wij weten dat God tegen Mozes gesproken heeft. Maar van Jezus weten we niet eens waar hij vandaan komt!’

Ook nu bleef de man, die blind was geweest het antwoord niet schuldig. In al zijn emotie vergat hij dat hij op zijn woorden moest passen. Dat hij zichzelf en ook zijn ouders schade zou kunnen toebrengen. Dat de rechtbank hen om zijn woorden streng kon straffen. Maar nu was hij geen bedelaar meer, die zijn hand op moest houden en ‘dank u wel’ moest zeggen, voor alles wat hij kreeg. Nee, nu was hij een strijder voor de eer van Jezus. De rabbi die hij nog nooit gezien had, maar die hij lief had en alles voor hem over had.

‘Dat is zo,’ zei hij spottend, ‘jullie weten niet eens waar Jezus vandaan komt, hoewel hij ervoor gezorgd heeft dat ik kan zien. En dat is het bewijs dat jullie niets van God weten. Iedereen weet dat God niet luistert naar slechte mensen. God luistert alleen naar mensen die hem eren en die doen wat hij wil. Jezus heeft iemand genezen die blind geboren is. Zoiets is nog nooit eerder gebeurd. Dus, Jezus moet wel bij God vandaan komen, anders had hij dat niet kunnen doen. Maar jullie zijn zelf niet uit God en daarom geloven jullie niet in hem.’

Na deze woorden brak de hel los. De Farizeeërs schreeuwden: ‘Jij, die vanaf je geboorte vol kwaad zit, wil jij ons de les lezen? Ga weg en kom hier nooit weer terug! Jij bent vanaf nu geroyeerd als lid van onze gemeente. Jij mag je leven lang nooit weer in de tempel en ook nooit weer in een synagoge komen.’

Toen de man even later naar huis liep, dacht hij alleen maar aan wat er deze dag gebeurd was. Het was allemaal zo mooi begonnen. Hij was zo geweldig blij geweest, toen hij het licht in zijn ogen kreeg, daar bij die vijver van Siloam en nu was alles zo somber en donker.

Dat hij nu, op de eerste dag dat hij kon zien, zijn ouders al zoveel verdriet had gedaan. Had hij teveel tegen de Farizeeërs gezegd? Had hij moeten doen wat zij van hem vroegen? Jezus niet de eer geven die hem toekwam?

Nee, dat was geen vraag. *De keuze tussen de Farizeeërs en de rabbi van Nazareth was de keuze tussen de leugen en de waarheid!* Hij had de goede keuze gemaakt. En een volgende keer zou hij het precies zo weer doen.

Alleen, hij zou zo graag nog een keer met die rabbi Jezus willen praten en hem vragen wat hij verder moest doen....

Op dat zelfde moment zag hij Jezus aankomen. Hij bleef stilstaan, wachtte en zijn ogen begonnen te stralen. Nee, dit was geen toeval. Rabbi Jezus zocht hem op om hem te troosten. Zou Jezus al weten dat hij uit de tempel en de synagoge verbannen was?

Ja, de Here Jezus had alles al gehoord en hij wist dat deze man troost nodig had. Maar Jezus ging niet met hem praten over wat de Farizeeërs hem aangedaan hadden. Jezus had voor deze bedelaar iets dat veel meer van waarde was dan aardse troost.

‘Geloof jij in de Mensenzoon?’ vroeg Jezus.

‘Ach Heer, kunt u mij zeggen wie dat is? Dan zal ik in hem geloven.’

‘Je hebt hem al gezien, hij spreekt nu met je,’ zei Jezus.

Het was alsof zijn ogen deze dag voor de tweede keer ‘geopend’ werden. Nu wist hij dat deze rabbi meer was dan een profeet, meer dan Mozes en Elia. Nu geloofde hij dat Jezus de Christus was, Gods eigen Zoon. Terwijl hij zich liet vallen voor Jezus’ voeten, begon hij blij en dankbaar Jezus te aanbidden.

Later, toen hij naar huis liep was hij niet bedroefd meer. Hij vond het niet meer erg dat hij niet meer in de tempel en in de synagoge mocht komen. Hij had iets gevonden dat veel meer was. Zijn Christus, de Zoon van God, die hem alles zou geven wat hij nodig had.

Jezus stond niet meer alleen op de plek, waar hij de man die blind was geweest, gevonden had. Zijn discipelen stonden om hem heen en ook veel andere mensen en zelfs een paar Farizeeërs waren naar hem toegekomen. Ze hadden van de blinde man gehoord die nu weer kon zien.

Jezus sprak hen aan en zei: ‘Ik ben in deze wereld gekomen om het oordeel te vellen. Blinde mensen zien, terwijl mensen die goed kunnen zien, blind zijn.’ Eén van de Farizeeërs zei bitter: ‘Bedoelt u dat wij ook blind zijn?’

‘Was u maar blind,’ zei Jezus, ‘dan zou u bij Mij komen en Ik zou u de ogen openen en uw zonden vergeven. Maar nu jullie denken, dat jullie zien, nu is er voor jullie geen genezing en blijven jullie verkeerde dingen doen.’

De vijver van Siloam in Jeruzalem.